

Tuleva 2026. aastal toimuva üldkoosoleku küsimused ja vastused Questions and answers from Tuleva general meeting ([information in English](#))

Suur aitäh kõigile, kes juba on jõudnud hääletada! Siia kogume jooksvalt üldkoosoleku eelhääletamisel esitatud küsimused ja vastused. Uuendame seda dokumenti igapäevaselt ja kõikidele küsimuste esitajatele saadame vastused ka personaalselt.

[Loe kindlasti ka juhatuse tegevusaruannet](#), kus leiad olulise info eelmise aasta tulemuste ja tegevuste kohta.

- [Kõik Tuleva varasemad aruanded](#), üldkoosolekute protokollid ja eelmiste aastate küsimused - vastused.
- 22. aprillil, algusega kell 16 toimub ka [infotund Zoomi keskkonnas](#), mille käigus selgitame üldkoosoleku päevakorrapunkte ning vastame tekkinud küsimustele.

See dokument on kommenteeritav - kui tunned, et sinu küsimus on vastatud ebapiisavalt või jäänud märkamatuks vastamata, siis anna palun sellest kindlasti kommentaariga märku või saada meile e-mail tuleva@tuleva.ee.

Küsimused ja vastused

Jagame sarnased küsimused gruppidesse peamiste teemade lõikes:

[Aastaruannet ja finantstulemusi puudutavad küsimused](#)

[Investeeringustrateegiat ja toodet puudutavad küsimused](#)

[Liikmekapitali, liikmelisust ja liikmeboonust puudutavad küsimused](#)

[Tuleva tulevik ja edasised plaanid](#)

[Soovitused, mida saaksime teha koos või paremini?](#)

[Tagasiside ja toetus liikmetelt](#)

[Information in English](#)

Aastaaruannet ja finantstulemusi puudutavad küsimused

1. Küsimus: *Täna motiveeriva, lugejast lugu pidava ja huvitava aastaaruande ning tegevusaruande koostamise eest! Ühistu vundament on usaldus. Kas oleks aus ja usaldust suurendav, kui sellises dokumendis julgeks välja tuua ka need kokkuvõetava aasta positsioonid, mis on olnud võrreldes eelmise aasta või turuga nõrgenenud või tagasilöögid? Mis on ühistu tegevuse olulised KPI-d, kuidas on õnnestunud neid täita võrdluses eesmärkidega, millised on järgmise aasta KPI eesmärgid? Ühistu on teeninud kasumit. Kuna see läheb põhimahus investeerimisele, siis kuhu on plaanis seda investeerida? Kas on võimalik selliste investeeringute tulemusele eesmärke seada ja tulemusi mõõta? Kuna 2027 on uuesti kaalumisel kuidas jaotada ühistu kasumit järgmise viie aasta jooksu, siis võiks selle teema aruteluga alustada varakult. Kuidas säilitada head ühist meelt ja liikmete omaniku tunnet ehk usaldust?*

Vastab Tuleva juhatuse liige Tõnu:

Aitäh tagasiside ja aruandesse põhjalikult süvenemise eest!

Tagasilöögid. Sul on õigus, et neid saab selgemalt välja tuua. Lõppenud aasta suurim tagasilööök on II samba vahetuste maht, mis on eelmise aastaga võrreldes ligi 30% kahanenud. Väikese tiimina peame prioriteete seadma ja ma olen jätkuvalt seda meelt, et liikmete sissemaksete suurendamisele keskendumine oli õige valik: siin oli tänu II samba maksemäära vabatahtliku tõstmise võimalusele palju suurem võimendusruum. Aga see ei tähenda, et vahetused peaksid jalgu jääma. Uued tööriistad (sh AI) lubavad meil rohkem korruga teha, kui oleme nende kasutamise endale selgeks saanud.

KPI-d ja eesmärgid. Meie peamine näitaja on varade maht. Seda jälgime kolme alamkomponendi kaudu: kui palju meie olemasolevad liikmed sisse maksavad ja kuidas nende sissemaksete summa muutub, kui palju uusi liikmeid II samba vahetustega lisandub, ning kui palju Tulevast lahkub. 2022. aastal käisime välja Tuleva 100 000 strateegia, mille olulisim finantsnäitaja on varade maht 2,5 miljardit eurot 2027. aasta lõpuks (vt Tuleva 2022 tegevusaruanne: <https://tuleva.ee/liikmetele/tuleva-2022-tegevusaruanne/>). Täna on meie varade maht 1,4 miljardit. Selle sihi saavutamiseks peame kasvama üle 30% aastas. See on ambitsioonikas eesmärk, aga matemaatiliselt saavutatav, kui sissemaksed jätkavad kasvu ja vahetustemaht taastub.

Kasumi investeerimine. Ülal vastasin pikemalt, et enamus liikmekapitali kasumist on juba automaatselt reinvesteeritud meie oma pensionifondide osakute kaudu maailmaturule. Kasvu investeeringud (uute teenuste arendus, uute liikmete värbamine, teavitustöö) on enamuses meie jooksvates kuludes, sest need on tiimi palgad. Ausalt öeldes ei saa me iga üksiku investeeringu tulemust eraldi hinnata, sest kulud ei jaotu selgelt projektide kaupa. Loogika on aga see: sama fondivalitsemise tööd saaks tehtud ka tänase tiimi poole vähemaga, enamust tiimi on vaja ikka peamiselt kasvuks. Varahaldus on mahuäri ja mida rohkem me suudame koos kasvatada, seda paremad tingimused tekivad igale Tuleva liikmele.

Tulevikuplaanide arutelu. See arutelu on juba alanud: küsimustik, mille kaudu sa selle küsimuse esitasid, ongi selle esimene samm. Nõukogu saab selle põhjal hinnata, millistes valdkondades tuleb edasi tegutseda. Selge on see, et kui me iganes midagi uut tegema hakkame, siis ikka koos liikmetega. Muid ressursse meil ju pole :-)

Liikmete omanikutunne. Eespool oli sarnane küsimus, kus ka pikem vastus: parim omanikutunne tuleb sellest, et Tuleva on liikmete jaoks päriselt relevantne. Meie peamine ülesanne on hoida seda relevantsust ka tulevikus.

2. Küsimus: ***Kuidas on lahendatud kasumi investeerimine?***

Vastab Tuleva juhatuse liige Tõnu:

Enamus Tuleva liikmekapitali kasumist on tegelikult realiseerimata tulu, mis tuleb meile kuuluvatelt Tuleva pensionifondide osakutelt. Ühistu on ise oma pensionifondide osakuomanik ja kui maailmaturg tõuseb, tõuseb ka meie osakute väärtus koos sellega. See on ühtlasi meie kasum maailmaturu tõusust.

See tähendab, et kasum on juba automaatselt reinvesteeritud Tuleva oma pensionifondidesse: senikaua kuni me osakuid ei müü, liigub vara liitintressiga edasi samas portfellis, millesse kogub ka enamus meie liikmetest. Osakuid müüksime vaid juhul, kui üldkoosolek otsustaks dividendi rahas välja maksta.

3. Küsimus: ***Lisa 9 Muude sisseostetud teenuste kulud (tütarettevõte) -60 000 Tütarettevõttelt sisseostetud teenuste kulud hõlmavad tasu Fondivalitseja poolt Ühistule osutatavate tugi-, kantselei- ja nõustamisteenuste eest. Kas saaks selgitada mida need kulud täpsemalt sisaldavad ja kuidas need kulud varasemalt kaeti. Need kulud on suuremad kui aastased tööjõukulud ja seetõttu võiks need olla paremini lahti seletatud.***
4. Küsimus: ***Majandusaasta aruande Lisa 8 selgituses on lause: "Litsentsitasu hõlmab Fondivalitseja poolt Ühistule Tuleva kaubamärgi ja domeeninime kasutamise eest makstavat makstavat tasu." Palun selle tausta veidi lahti rääkida.***

Vastab Tuleva juhatuse liige Annika:

See nõ uus kulu on seotud sellega, et sõlmisime ühistu ja fondivalitseja vahel 2025.a algul lepingu. Tulundusühistu ja fondivalitseja Tuleva Fondide AS panustavad üksteise tegevustesse ning on tihedalt seotud. Fondivalitseja kuulub 100% ühistule, kasutame sama nime, tegutseme samast kontorist ning töötame ühe meeskonnana. Aga, et tegu on kahe juriidilise isikuga, mõlemat regulaarselt auditeeritakse, siis oli selguse loomiseks, läbipaistvuseks ja heade juhtimistavade järgimiseks mõttekas sõlmida leping. Panime lepingusse kirja, kuidas jagada ühiseid kulusid kahe ettevõtte vahel, et kasutada Tuleva ärinime ning järgida sarnaseid andmekaitsepoliitika. Leping reguleerib seda, kuidas ühistu panustab fondivalitseja tegevusse

ja saab selle tasu (nn litsentsitasu); kuidas fondivalitseja panustab ühistu tegevusse ja kuidas ühistu neid kulusid katab; millised on vastastikused andmete töötlemise põhimõtted.

Ühistu vaates andis lepingu sõlmimine uue olulise rahavoo (2025. aastal ligi 600 000 eurot), mida saab ühistu vastavalt juhtorganite otsustele kasutada, kas näiteks arendustegevuseks ja/või tulevikus dividendide maksmiseks. Fondivalitseja vaatest võimaldab leping paremini planeerida nii eelarvet, kui ka äritegevust. Samuti andis leping ühistule kindluse töajõu ressursi tagamiseks, milleks ei oleks olnud mõistlik eraldi töötajaid ühistu palgale võtta. Arvutasime välja, et mis on kontoriga ja töajõuga seotud kulude proportsioon, mida katame fondivalitseja kaudu – näiteks töö uute liikmete vastuvõtmisega, liikmete klienditugi, liikmete ja liikmekapitali registri pidamine, raamatupidamine ja finantsjuhtimine, üldkoosoleku korraldamine, aruandlus, teavitustegevus, koduleht, IT. Kõigis neis rollides panustavad fondivalitseja töötajad väikese osakaalu (nt 10%) oma tööajast, mida oleme ära hinnanud. Saime selleks kuluks 60 000 aastas (st 5000 eurot kuus), mille maksab ühistu fondivalitsejale kulude katteks, mille eest fondivalitseja töötajad teevad ühistu jaoks tööd. See on mõistlikum ja kuluefektiivsem kui neid rolle oleks olnud eraldi ühistusse palgata. Ühistu töajõukulude all on vaid ühistu juhatuse esimehe töötasu, rohkem palgalisi töötajaid ühistus praegu polegi.

Kokkuvõttes: see leping lõi vastastikku selguse ja kulude läbipaistvuse, varem ei olnud need nii selgelt fikseeritud, et milliseid kulusid kumbki ettevõtte kannab ühise tegutsemise hüvanguks. Audiitorid on seda sammu positiivsena hinnanud ja mõlema ettevõtte tegevuse kajastamisel on see läbipaistvust lisanud.

5. Küsimus: *Töajõukulud olete muutnud läbipaistmatuks, arusaamatuks. Et see tööpanus, osalusoptsioonid jne. Miks ei maksta lihtsalt raha? Siis oleks tegelikud töajõukulud läbipaistvad ja oleks näha kui need liiga suureks lähevad. Võibolla olen liiga asjatundmatu, aga olen ise ettevõtja ja mina küll aru ei saa palju kellegi tööpanus oli jne ning kas ta sai selle optsiooniprogrammiga teil nn ülemakstud või alamakstud. Võibolla on see teil kõik ratsionaalne ja mõistlik, aga mulle kui tavainimesele, ettevõtjale, segane.*

Vastab Tuleva operatsioonide juht Sten Andreas:

Kasutame töötajate tasustamiseks tööpanust kahel põhjusel. Esiteks, nii motiveerime oma meeskonda panustama Tuleva väärtuse kasvu pikas perspektiivis, mitte ainult lühiajalise töötasu nimel. Teiseks, pikaajalise töötamise korral võib tööpanus olla maksusoodsam kui tavapärase palga maksmine.

Samas oleme ka ise analüüsinud praeguse süsteemi läbipaistvust ja tõdenud, et raamatupidamislikud reeglid muudavad pildi segaseks. Seetõttu kaalume tulevikus programmi lihtsustamist.

Investeeringistrategiat ja toodet puudutavad küsimused

1. Küsimus: **Geopoliitilisest olukorrast tulenevalt: kas olete teinud reaalseid samme vara välismaale liigutamiseks?**

Vastab Tõnu, Tuleva fondijuht:

Meie Tulevas ei investeeritud spetsiifiliselt Eestisse ja meie vara on kõik väljaspool Eestit. Meie fondi vara on paigutatud maailma suurima fondivalitseja BlackRocki indeksfondidesse, mis omakorda investeerib raha maailma suurimatesse börsiettevõtete aktsiatesse. Sõda Eestis ei mõjutaks meie investeeringute väärtust. BlackRocki indeksfondide osakute registrit peab maailma üks suurimaid panku JPMorgan. Tuleva pensionifondidele kuuluvad osakud on selles registris eraldi kontol.

2. Küsimus: **Kas Tulevas olev kogumisvara on kaitstud globaalsete riskide suhtes, näiteks kui Venelased otsustavad Eestit rünnata, kas nad saavad kätte ka Tuleva kogumisvara või asub see turvaliselt neile ligipääsmatus kohas?**

Vastab Tõnu, Tuleva fondijuht:

See on õigustatud mure, mida paljud liikmed viimasel ajal tunnevad.

Lühike vastus: ei, Vene rünnaku korral ei saaks keegi Tuleva kogumisvara kätte. See asub juba täna füüsiliselt väljaspool Eestit ja on kaitstud ka juhul, kui siin peaks midagi väga halba juhtuma.

Meie fondide raha on paigutatud maailma suurima varahalduri BlackRocki indeksfondidesse, mis investeerivad tuhandetesse maailma suurimatesse börsiettevõtetesse (Apple, Microsoft, Nestlé, Toyota jt). Ühtegi neist ei asu Eestis. Nende indeksfondide osakute registrit peab maailma üks suurimaid panku JPMorgan. Tuleva pensionifondide osakud on seal hoitud eraldi kontol, Tuleva liikmete nimel. Isegi juhul, kui Eestis ei tööta IT-süsteemid või Tuleva büroo saaks kahjustada, jääb sinu pensionivara puutumata: see hoitakse teises riigis, teise institutsiooni poolt.

Globaalse riski vastu on meie peamine kaitse mastaapne hajutamine: meie vara ei sõltu ühegi üksiku riigi, sektori ega ettevõtte saatusest, vaid peegeldab maailma ettevõtluse kui terviku käekäiku.

3. Küsimus: **Muutuvast maailma tuleb olla paindlik.. võibolla isegi leidlik. Kas Tuleval on plaanis indeksfondist kaugemale vaadata ja investeerida ETF, mis keskenduvad reaalsele ressurssidele (maavarad, maa, vesi jms)? Või ei ole see riskide hajutamine põhjendatud? Täna juhatust ja võimalusel investeerime edasi!**

Vastab Tõnu, Tuleva fondijuht:

Pole tänu väärt! Tänan vastu hea küsimuse eest! Nii saamegi Tuleva järjest paremaks. Meie tänane investeerimisstrateegia: hajutame oma varad maksimaalselt kõigi maailma suurimate börsiettevõtete vahel, põhineb andmetel, mis ütlevad, et maksimaalne hajutamine ja madalad kulud on kõige kindlam viis hea pikaajalise tootluse tagamiseks. Niimoodi tagame endale maailmaturu keskmise tootluse.

Iga sekkumine sellesse portfelli, näiteks see, kui suunaksime turuindeksist suurema osakaalu maavarade (ingl k. materials) sektorisse, lisab riski, et meie tootlus on maailmaturu omast erinev. Kas kõrgem või madalam, ei tea, aga andmed näitavad, et keskmise fondijuhi tehtud valikud kipuvad maailmaturule alla jääma.

Oluline on ka see, et meie indeksfondid omavad juba täna kõiki maailma suurimaid maavara-, energia-, vee- ja põllumajandusettevõtteid, täpselt selle osakaaluga, mille maailmaturg neile annab. Me ei jäta neid välja, aga ka ei panusta neile suuremalt kui keskmine investor. Alguses võib tunduda ebaloogiline, et näiliselt turvaline valik kitsamasse valdkonda (nt maavaradesse) panustades või osa varast võlakirjades hoides hoopis suurendab kogu pikaajalist riski. Aga meie peamine risk on ikka see, et me ei kogu piisavalt palju, mitte see, et osaku hind vahepeal kõigub.

4. Küsimus: **Ma arvan, et 0.28% fondi tasu ei ole piisav, et saada rohkem liikmeid 0.25% oleks selline kena üllas number milleni sihtida. Hea, et reklaamite oma tootlikkust ja liikmeboonust. Viimase 6 kuu jooksul on aga LHV indeksfondi kasv olnud palju parem. Mind huvitab kuidas nad pmst pea jagu teistest ees on.**

Küsimus: **Teise täiendava kogumisfondi idee oli super, aga mulle ei meeldi, et seal on Tesla, Meta, Microsoft ja Google. Meta ja Tesla ei tundu lihtsalt head valikud. 400 € per share firma eest, mis teeb vähem kui Toyota või Volkswagen ei ole loogiline. Meta, Snap, Facebook kõik need Mr Zucciga seotud stocks pole nagu mu maitse, sest need ei anna väga mingit väärtust inimkonnale.**

Vastab Tõnu, Tuleva fondijuht:

Ma ei oleks isegi nii tagasihoidlik: tasud peavad langema ja ka 0,25% ei ole kindlasti piir. Tuleva alguses oleme ju tänaseks pea poole võrra tasud allapoole saanud ja ma olen üsna kindel, et langus jätkub ka tulevikus: mida rohkem meid Tulevas kogub, seda soodsamaks läheb kogumine kõigile. [Sten kirjutas detsembris mahu ja tasude seosest Tuleva mudelis nii.](#)

Tuleva liikmena saad 0,05% tasumäärast kasumiosana tagasi ehk siis sinu jaoks on kulu juba täna alla 0,25%

Meie valitud investeerimisstrateegia ei jäta meile võimalust oma eelistuste järgi ettevõtteid portfelli valida. Järgine indeksifondide idee autori Jack Bogle-i põhimõtet: me ei otsi nõela heinakuhjas vaid ostame ära terve kuhja ehk siis meie portfellis on kõik maailma suurimad börsiettevõtted vastavalt nende osakaalule maailmaturu kapitalisatsioonis.

LHV Pensionifond Indeks erineb Tuleva Maailma Aktsiate Pensionifondist ühes olulises aspektis: LHV ei järgi maailmaturu kapitalisatsiooni osakaalusid, vaid pank on fondi luues teinud aktiivse valiku ja määranud ise, kui suure osa portfelist moodustavad arenenud riigid ja kui suure osa arenevad turud (peamiselt Hiina). Meie fond seevastu jaotab varad täpselt nii, nagu maailmaturg ise.

See seletab, miks LHV tootlus erineb maailmaturu keskmist: kord on kõrgem, vahel madalam. Sinu mainitud viimase kuue kuu vahe on tõesti olemas: Tuleva fondi tootlus on sel perioodil olnud +7,8%, LHV oma +11,9%. Hiina aktsiad on kerkinud kiiremas tempos kui maailmaturg ja sellest ka vahe. Viimase 5 aasta tootluses on Hiina siiski maailmaturule alla jäänud ja seda peegeldab ka fondide tulemus: LHV indeks +9,5% aastas ja meie +10,6%. Kitsamad panused mõnele regioonile või sektorile võivad aeg-ajalt särada, aga pikaajalised andmed ütlevad üht: käsitsi sekkumised kipuvad pikas plaanis turu keskmisele alla jääma. (Tootluse andmed on pensionikeskusest 17. aprilli seisuga)

5. Küsimus: ***Tuleva võiks pakkuda oma fondidest ka exUS lahendust, et pensionit kogudes ei peaks tingimata toetama USA ja seeläbi ka nende sõdasid.***

Vastab Tõnu, Tuleva fondijuht:

Saan mõttekäigust täiesti aru. Enamasti ei soovi keegi, et tema kapital toetaks tegevusi, mida ta ise õigeks ei pea. See oli ju ka põhjus, miks me kolm aastat tagasi hakkasime jätkusuutlikkuse filtrit rakendama.

Meie investeerimisstrateegia rajaneb põhimõttel, et kui tahame teenida maailmaturu keskmist tootlust, siis kindlaim viis seda saavutada on osta võimalikult kõiki maailma börsiettevõtteid vastavalt nende osakaalule maailmaturul. See ei ole ideoloogiline valik vaid andmetel põhinev: pikaajaliselt on parima tootluse saavutamiseks paremad väljavaated sellel, kes ei proovi turgu üle kavaldada, vaid ostab "kogu heinakuhja" ära.

USA ettevõtete osakaal maailmaturul on täna umbes 62%. Kui me selle portfelist välja jätaksime, teeksime ühe suurima aktiivse panuse, mida üldse teha saab: panustaksime selle vastu, et ülejäänud maailma ettevõtted tulevad USA omadest paremini toime. Mõnel aastal see õnnestub, mõnel mitte. Andmed ütlevad, et kitsamad regionaalsed panused kipuvad pikas plaanis maailmaturu keskmisele alla jääma.

Aga milleks valida: võiks ju teha lihtsalt uue fondi, nagu enamik panku kogu aeg uusi tooteid letile laovad. Koguja valigu ise. Siin läheksime aga vastu oma võib-olla kõige olulisemale

tugevusele: enamik inimesi kogub Tulevas sellepärast, et see on lihtne. Me ei peaks sundima inimest valima ebaoptimaalseid tooteid, kui andmed ütlevad üht: parim viis investeerimiseks on globaalselt hajutatud aktsiaportfell.

Aga nagu jätkusuutlikkuse filtri näide näitas, saame me oma investeerimispoliitikat konsensuse teel muuta, kui see ei ohusta oluliselt meie ühist eesmärki: saavutada maailmaturu keskmisele võimalikult lähedane tootlus. Muide, meie tänane filter jätab juba välja peamised USA relvatootjad. Kuidas aga maailmaturu tootlust USA aktsiateta saavutada, seda ma täna veel ei tea.

6. Küsimus: ***Olen Tuleva tiimi tööga väga rahul ja olen õnnelik, et loomise hetkel sellesse panustasin. Koos panustades ja kogudes oleme saavutanud suure muutuse pensionifondide süsteemis ja finantssektori ahnuse ohjeldamises. Suur tänu Teile! Kas olete ka mõelnud, et tuleva.ee lehele lisada fondide reaalses jooksvad graafikud?***

Vastab Tuleva toote-ja tehnoloogiajuht Erko:

Aitäh heade sõnade ja õigustatud küsimuse eest!

Soovisid teada, kas oleme mõelnud Tuleva lehele lisada reaalses tootluse graafikuid ning aus vastus on, et oleme. Põhjus, miks me täna graafikuid ei kuva on tegelikult väga lihtne, aga vajab natukene pikemat selgitust. Seega otsustasin kirjutada sel teemal [selgitava blogipostituse kirjutada](#).

7. Küsimus: ***Palun täpsustage, millistesse regionaalsetesse ettevõtetesse läbi indeksi fond investeerib. Seal on ettevõtteid Rootsist ja Soomest, kas ka Baltimaadest?***

Vastab Tõnu, Tuleva fondijuht:

Tuleva Maailma Aktsiate Pensionifond ostab BlackRocki globaalseid indeksifonde, mis omakorda peegeldavad MSCI ACWI indeksit ehk ligi 2300 suurimat börsiettevõtet arenenud ja arenevatelt turgudelt.

Põhjamaadest on täna portfellis (osakaal fondist 12. märtsi seisuga):

- Rootsi, 1,1% (41 ettevõtet), sh Spotify, Volvo, Atlas Copco, Sandvik, Ericsson, Swedbank
- Taani, 0,5% (15 ettevõtet), sh Novo Nordisk, DSV, Danske Bank, Vestas
- Soome, 0,3% (13 ettevõtet), sh Nordea, Nokia, Sampo, Kone, Wartsila
- Norra, 0,2% (10 ettevõtet), sh DNB, Equinor, Kongsberg, Norsk Hydro

Baltimaade börsidel noteeritud ettevõtteid globaalses indeksis pole. MSCI klassifitseerib Eesti, Läti ja Leedu nn piiriturgudeks (frontier markets), mis jäävad ACWI skoobist välja. Piir on

tõmmatud peamiselt turu suuruse ja likviidsuse järgi: Tallinna, Riia ja Vilniuse börsid on globaalse pensionivara jaoks liiga väikesed, et mahtuda maailmaturu peegeldusse.

Küll aga on portfellis mitu ettevõtet, mis Baltikumis igapäevaselt tegutsevad: Swedbank (Rootsi, 0,05%), SEB (Skandinaviska Enskilda Banken, Rootsi, 0,04%) ja Telia (Rootsi, 0,02%). Ja tugevate Eesti juurtega ettevõtetest on indeksis Wise, mis on noteeritud Londoni börsil (0,01%).

Liikmekapitali, liikmelisust ja liikmeboonust puudutavad küsimused

1. Küsimus: ***Ma sooviks liikmekapitali osas rohkem läbipaistvust, kuidas selle arvutamine toimub, minule jääb segaseks see, kui inimene on nt 2021 liitunud või 2025 liitunud, siis mis on selle erinevus ja kuidas see kokku jookseb. Kas sõltub ka sellest, palju mina panustan igakuiste maksetena jne. Kuidas on välja arvutatud, palju sellest siis saan iga aastaselt tagasi.***

Vastab Tuleva juhatuse liige Annika:

Tulevas on võimalik omada osalust ehk liikmekapitali kolmel moel:

- Sissemaksega Tuleva kapitali. Tuleva asutamisel tegid 3000 inimest vabatahtliku sissemakse Tuleva kapitali summas 1000 – 10 000 eurot. Aastal 2019 oli kõikidel Tuleva liikmetel võimalus teha täiendav sissemakse Tuleva kapitali, et luua meie III samba fond.
- Teenides liikmeboonust. Kogudes oma pensionivara Tulevas, teenid igal aastal liikmeboonust 0,05% oma pensionivara väärtusest.
- Tehes tööpanuse Tulevasse. Maksame Tuleva töötajatele ja teenusepakkujatele osa tasust optioonina, mis võimaldab saada osa Tuleva liikmekapitalist.
- Ostes liikmekapitali teiselt liikmelt. 2025.a kevadel võtsime üheskoos vastu otsuse, millega saavad liikmed teineteisele liikmekapitali võõrandada. Selle tulemusel saavad liikmed oma osalust Tuleva ühistus suurendada või realiseerida, jäädes samas ühistu liikmeks edasi. See toimub vastavalt liikmekapitali korrale ning iga liige saab teha tehinguid oma Tuleva kontol.

Seega on liikmed omandanud liikmekapitali erinevalt, kuid iga liige saab täna mõjutada oma liikmekapitali suurust eeskätt läbi selle, kui palju on tal Tuleva fondides vara.

2. Küsimus: ***Kui ma astun tuleva liikmest välja ja võtan kõik kogutu kaasa. Kas mul tulevikus on võimalik uuesti liikmeks saada?***

Jah, on võimalik uuesti liikmeks astuda. Lihtsalt tuleb uus liitumisavaldus täita ja uuesti ühekordne liitumistasu maksta.

3. Küsimus: *Liikmekapital on nüüd "likviidne", kuid tehingumaht on väga väike. Kuidas kavatsete suurendada likviidsust?*

Vastab juhatuse liige Annika:

Liikmekapitali likviidsuse all pidasime silmas seda, et alates 2025.a septembrist on liikmetel omavahel võimalik liikmekapitali müüa ja osta. Varem see võimalus puudus ning ainus viis liikmekapitali rahana välja võtta oli ühistust lahkuda. Samuti ei olnud võimalik liikmekapitali vabalt juurde osta, sest Tuleva kogus liikmetelt vabatahtlike sissemaksetena kapitali vaid 2016.ja 2019.aastal. Liikmekapitali ostu-müügi peamine mõte oligi see, et need, kellel on mingil põhjusel raha vaja, saavad liikmekapitali rahaks teha. Ja need, kellel on huvi liikmekapitali osta, saavad seda omandada. Ja seda nüüd ongi müügi- ja ostuhuvilised liikmed teha saanud.

Näeme kuulutuste põhjal, et rohkem soovitakse juurde osta kui müüa. See näitab, et Tuleva liikmekapitali omanikud hindavad seda vara ja soovivad hoida. Tehingute maht ei kajasta likviidsust - sõltumata sellest, kas müüakse 100 või 10 000 väärtuses, on see ikka likviidne vara.

4. Küsimus: *Liikmekapital on nüüd "likviidne", kuid tehingumaht on väga väike. Kuidas kavatsete suurendada likviidsust? Mis on suurim strateegiline risk järgmise 5 aasta jooksul?*

Vastab Annika, TÜ Tuleva juhatuse liige:

Liikmekapitali likviidsuse all pidasime silmas seda, et alates 2025.a septembrist on liikmetel omavahel võimalik liikmekapitali müüa ja osta. Varem see võimalus puudus ning ainus viis liikmekapitali rahana välja võtta oli ühistust lahkuda. Samuti ei olnud võimalik liikmekapitali vabalt juurde osta, sest Tuleva kogus liikmetelt vabatahtlike sissemaksetena kapitali vaid 2016.ja 2019.aastal. Liikmekapitali ostu-müügi peamine mõte oligi see, et need, kellel on mingil põhjusel raha vaja, saavad liikmekapitali müüa. Ja need, kellel on huvi liikmekapitali osta, saavad seda omandada. Ja seda nüüd ongi müügi- ja ostuhuvilised liikmed teha saanud. Näeme kuulutuste põhjal, et rohkem soovitakse juurde osta kui müüa. See näitab, et Tuleva liikmekapitali omanikud hindavad seda vara ja soovivad hoida. Tehingute maht ei kajasta likviidsust – sõltumata sellest, kas müüakse 100 või 10 000 väärtuses, on see ikka likviidne vara.

Meie peamine strateegiline risk on see, kui Tuleva kaotab oma liikmete jaoks mõtte. Tuleva sündis tänu sellele, korraga võtsid mitu tuhat inimest pensionifondide tähelepanu alla. Pensionifondid olid aastaid justkui igavuse kilbi all olnud: kedagi ei huvitanud piisavalt palju, mida fondid teevad, ja pangad said rahulikult võtta kõrget tasu kehva tootluse eest. Me leidsime üheskoos viisi, kuidas tasud alla tuua ja tootlust parandada. Seda tehes muutus kogumine paremaks mitte ainult meile vaid kõigile Eesti inimestele.

Madalad tasud on nüüd saadaval ka pankde indeksfondides ja see üksi ei ole enam piisavalt innustav mootor meie kogukonna tegevuseks. Me oleme ka avastanud, et lisaks lisaks madalatele tasudele on Tulevast saanud väga hea masin, mis inimesed oluliselt innukamalt säästma paneb. Pole juhus, et just Tuleva liikmed on kordades aktiivsemad kolmanda samba kasutajad ja teise samba maksemäära tõstjad. On täiesti võimalik, et ka need tööriistad saavad varsti nii elementaarseks ja laialtlevinuks, et Tuleva abi pole kogumisel enam nii palju vaja. Seepärast hoiame silma peal, mida meie liikmetel järgmisena enesekindlama finantstuleviku jaoks tarvis on. Kuni me sellele küsimusele hästi vastata suudame, oleme jätkuvalt relevantssed ja strateegiliselt jätkusuutlikud.

5. Küsimus: ***Miks ei maksta kasumi arvelt suuremat liikmeboonust?***

6. Küsimus: ***Miks jäetakse kasumist nii palju jaotamata?***

Vastab Tuleva juhatuse liige Tõnu:

Väga lihtne põhjus: me oleme Tuleva liikmetena omavahel põhikirjas kokku leppinud, kuidas täpselt kasumi omavahel jaotame. Igal aastal läheb osa kasumist [liikmeboonusena](#) vastavalt sellele, kui palju igaüks meist on Tulevas vara kogunud. Ülejäänud kasum kuulub meile vastavalt meie osalusele liikmekapitalis. Kord viie aasta tagant otsustame üldkoosolekul, kas see kogunenud kasum dividendina välja maksta või ühistus edasi hoida. Muideks, järgmisel aastal saab see 5-aastane periood jälle täis ja siis saame arutada, kui palju välja maksta.

Tuleva tulevik ja edasised plaanid

1. Küsimus: ***Siin-seal on postitatud, et Tuleva juhatus on pidanud mingeid strateegiakoosolekuid uute teenuste arendamiseks. Mis need teenused olla võiks, seda pole kuskilt välja lugeda suutnud. Kui eelnev küsitlus on mingiks indikatsiooniks, siis kohati paneb ikka kulmud kerkima - kuidas on seotud Tuleva ja elektri või sideteenused? Kas Tuleval on ambitsioon pürgida ühistupangaks saamise poole?***

Vastab Annika, TÜ Tuleva juhatuse liige:

Tuleva ühistu saab tänavu 10-aastaseks ja kui vaatame tagasi, mida lubasime 10 aastat tagasi teha, siis on see tehtud ja veel rohkemgi. Igal edukal ettevõttel peaks olema selge tulevikuvision ja plaan, kuidas areneda. Näeme, et koos suudame teha suuri asju ja meid nii meeskonna kui kogukonnana innustab mõte, et saame teha mitte vaid enda, vaid kogu Eesti jaoks. Seetõttu oligi praegu hea aeg käivitada ühistu strateegiaprotsess ja vastata küsimusele, et kuidas me veel saaksime liikmetele ja ühiskonnale väärtust luua. Strateegiaprotsess on alles algusjärgus, plaanis on valmis saada sügiseks. Juhatus ja nõukogu on pidanud arutelusid ja analüüsinud, mis suunas võiksime mõelda ja liikmetega nõu pidada. Kuna liikmete vajadused on

meie töös peamine, siis otsustasime tänavust üldkoosolekut kasutada võimalusena liikmeid küsitluse kaudu kaasata, et leida üles päris valukohad. Kõigis neis teemades, mida küsitlus hõlmab, on sarnased probleemid nagu 10 aastat tagasi olid pensionifondidega - keeruline, kallis, palju infomüra ja "peenikest kirja", nii et raske on teha südamerahus head otsust. Ühtegi ärisuunda pole otsustatud ja täiesti võimalik, et tasub jääda oma fondiäri juurde. Aga kui me ei küsi endalt, et kas me saaks veel midagi palju paremaks teha, siis seda ka ei juhtu. Kui küsime ja leiame, et meil suure liikmeskonnana on võimalik ja majanduslikult mõttekas mõnda uut ärisuunda käivitada, siis miks mitte?

Maailmas ringi vaadates on ühistuline ettevõtluvorm levinud ja on pika ajalooga edukaid tulundusühistuid, mis tegutsevad nii finants-, kui ka muudes sektorites. Kui me aga midagi uut otsustame teha, siis teeme seda oma väärtusi, toimumispõhimõtteid ja senist kogemust järgides. Kuulates liikmeid, ehitades madala kuluga innovatiivset teenusettevõtet ja seades turul uue ning parema lati. Igal juhul on kõik liikmed oodatud oma mõtteid jagama.

2. Küsimus: ***Täna teid kindluse sisendamise eest. On olnud edukas aasta (tasud langesid, liikmekapitali saab võõrandada). Üks küsimus ka: millal täpselt avatakse aruandes lubatud võimalus investeerida uude Täiendavasse Kogumisfondi oma isikliku ettevõtte kaudu?***

Vastab Tuleva operatsioonide juht Sten Andreas:

Loodetavasti on osühingutel võimalik Tuleva Täiendavasse Kogumisfondi investeerida 2026. aasta juunist. Peame selleks muutma fondi tingimusi. Taotlesime tingimuste muutmiseks Finantsinspeksioonilt luba ning loodetavasti saame selle lähipäevadel. Tingimused jõustuvad kuu aega pärast loa saamist.

Soovitused, mida saaksime teha koos või paremini?

1. Küsimus: ***Olen kuulnud, et maailmas toimuva tõttu peetakse plaani pensionivara välja võtmiseks. Kardetakse, et pensioni hetkeks pole sellest rahast midagi alles või siis ei saa seda sellel hetkel kasutada. Ehk tuleks inimesi kuidagi rahustada? Turundusmaterjale luua?***

Vastab Tuleva operatsioonide juht Sten Andreas:

Aitäh selle teemapüstituse eest. Ärevate maailmasündmuste valguses tunnevad paljud inimesed tõesti muret. Äärmuslikke ohte kartes unustame tihti aga palju suurema ja

tõenäolisema riski: ühel päeval saame me kõik nii vanaks, et ei jaksa või ei soovi enam tööl käia.

Järjepidev pensioniks kogumine annabki sulle paindlikkuse just päriselu olukordadeks. Kui tahad ja jaksad kaua töötada, saad vara pärandada; kui kõik läheb plaanipäraselt, on sul tulevikus sissetulek olemas; ja kui tekibki ootamatu hädavajadus, saad raha ka varem kasutusele võtta. Rahulik edasi kogumine on parim kindlustus elu kõige tõenäolisemate ohtude vastu.

Peame seda sõnumit iga päev oma tööd tehes kandma.

2. Küsimus: ***Aeg oleks teha valitsusele ettepanek III sambasse tehtava aastase maksemäära (maksimum 6000 €) suurendamiseks. 6000 € piirmäär on muutumatu olnud III pensionisamba loomistest alates, s.t üle 26 aasta, arvestamata, et nimetatud perioodil on oluliselt kasvanud nii miinimumpalk kui keskmine töötasu.***

Vastab Tuleva operatsioonide juht Sten Andreas:

Tuleva on mitmel korral teinud riigile ettepaneku see piirmäär üle vaadata. Kahjuks pole ettepanekut saatnud edu, sest III samba kasutab maksimummääras ära vaid väike osa III samba kogujatest ning veel väiksem osa kõikidest Eesti inimestest. 6000€ piirmäära tõstmine oleks aga riigieelarvele märgatav kulu.

See on aga üks põhjus, miks lõime [Tuleva Täiendava Kogumisfondi](#). Kui investeerida III sambasse üle 6000 euro aastas, võib inimesel tekkida maksusoodustuse asemel hoopis topeltmaksustamine. Tuleva Täiendav Kogumisfondis ei saa maksusoodustust, aga seal pole ka topeltmaksustamist ega kogumise ülempiiri.

Tagasiside ja toetus liikmetelt

- *Teete head tööd, aitäh! Olen eriti tänulik täiendava kogumisfondi eest, mis tegi minu jaoks niigi automaatse investeerimise veelgi lihtsamaks.*
- *Väga tublid olete, kiidan kogu Tuleva meeskonda!*
- *Hea töö, edu juhatusele õigete otsuste tegemisel.*
- *Super töö olete ära teinud. Olen uhke, et kogun Tulevas!*
- *Oma napi Tulevas olemise aja jooksul ei ole olnud põhjust juhatuse või nõukogu pädevuses ja heas tahtes kahelda. Tänan ja loodan, et see nii ka jääb ning soovin Tuleva vedajatele ja taustajõududele jätkuvat professionaalset edulugu ning arengut, indu ja meelekindlust.*

- Ühtlasi soovin kõigile Tulevas investeerijatele kaalutud otsuseid ja kindlameelsust nende elluviimisel.
- Ma ütleks, et juhatus teeb hetkel õigeid otsuseid. Nad ei kiirusta rikkaks saamisega ning fondide ülalpidamised on mõistliku kuluga. Ehk siis näite teistele suurtele, et saab küll kui tahta ja väga edukalt.
- Kiidan ja tunnustan! Olete vägeva asja püsti pannud ja soovin jõudu edasi toimetada!
- Suur aitäh edasi vedamast ja arendamast ja inimeste heaolu eest seismast!
- Vastasin hiljuti Coop Panga tagasiside küsitlusele ja pean tunnustama, et tunne, mis Tulevale mõeldes esimesena tekib, on sama -- kodune. Tuleva eesmärgid näivad üllad ja mõjuvad - nagu Coopi külapoed -- hubaselt. Ei liialda edevuse ega eksklusiivsusega, aga kõik vajalik on olemas, tarbijast lähtuvalt. Tulevik näitab, kas tegemist on vaid kuvandi ja osava turundusega või sünnib sellest midagi paremat.
- Mul on väga hea meel näha, et see ettevõtlusfilosoofia lööb täna laineid ja murrab "müüte" ei saa odavamalt midagi pakkuda jne. Tulevas pole varjatud kulusid ega kellegi kasusid. Kõik käib üllama ja suurema eesmärgi nimel. Sarnaselt juhin ka enda pisikest kasvavat ettevõtet, oma klientidele kogu aeg sama või vähema raha eest rohkem pakkuda.
- Mul on hea meel, et Tuleva oskab hoida head tasakaalu usaldusväärse ja innovatsiooni vahel - lubadus hoida hea tootlikkusega pensionifonde, on ajas end tõestanud. Aitäh!
- Soovin edu ja jõudu, olete väga läbipaistvad ja tegusad!
- Väga tänulik paremate fondide ning üldiselt korraliku asjaajamise eest. Kiidan ning suuri tegusid ja edu ka edaspidiseks!
- Kõige olulisem asi: palun jääme Tulevaga fookusse. Ma nii tahaksin, et kõik millele olete mõelnud, laheneks, aga ma nii üldse ei taha et seda teeks Tuleva otse. Oleks okei teha katus-organisatsioon ja otsustada seda toetada, aga mulle meeldib kui oleme pension + sääst, sest see on igav ja lihtne.
- Tahan tänada nii juhatus, kui nõukogu ja ka eelmiseid juhatusi ja nõukogusid. See kus tuleva täna organisatsioonina on on kõik teie tehtud. Head tööd ja õiglast toimetamist on ühiskonnas liiga vähe. Tee olete nede omaduste suurepärase näide. Tänu teile ma usun, et headus ei ole maailmast kadunud. Et on võimalik suure liikmeskonnaga toetuda üldhääletusele ja see saab lõpuks ikkagi iga kord esimese korraga tehud. Liikmed leiavad vähemalt niipalju aega et seda hääletuse küsitlust täita. Ma olen olnud 2 MTÜ-s kus juhatus surus läbi esindaja liikmete mudeli sest üldliikmete hääletus ei olnud võimalik, või saadi "valed tulemused". Praegu olen seotud 1 MTÜ-ga kus liikmed aktiveeruvad alles siis kui on käes kriis. See mis te teete ja kuidas te seda teete on võimas. Ma tänan.
- Soovin edu ja jõudu, olete väga läbipaistvad ja tegusad!
- OLEN RAHUL, ET VÄHEHAVAL MUUDAME INIMESTE SUHTUMIST PIKAAEGSESSE KOGUMISSE. MEELDIB, ET RÕHUME LIHTSUSELE JA LÄBIPAISTVUSESSE.
- Usaldan tuleva juhtimist. Tundub liiga aus tegevus, kuid see ongi asja võlu. Aitäh!
- AITÄH! Tuleva tiim on teinud super tööd. Väga tänan ja austan Teid selle eest! Mina olen ka kahe käega poolt, kui mõtlete välja mõne uue ühistulise tegevuste :) Lennukaid ideid!
- Aitäh. Palun jätkake samas vaimus ja sama energiaga.
- "Tuleva", teate mida teete ja teete õiget asja!! Tehke edasi !
- Tänan teid, et teete oma tööd südamega.

- Edu teile, siiralt hea meel, et Tuleva on loodud ja Eesti inimestel on konkurentsivõimeline võimalus koguda pensioniks! Ja ausalt loodan, et Isamaad ei lasta uuesti teise samba kallale.
- Jõudu tööle. Rääkige ikka kogumisest/investeeringust ausalt, läbipaistvalt, "inimkeeli", see on asi mis aitab orienteeruda selles vallas. Tuleva on äge, samas rütmis jätkata:)
- Suur tänu Tõnu ja Annika. Minu suur lugupidamine teile tehtud töö ja pingutuse eest meeskonna juhtimisel ja kursi hoidmisel.
- Minu arust tehakse väga head tööd. Läbipaistev, selge ja arusaadav kommunikatsioon. Põhimõttele kindlaks jäämine laiapõhjalise investeeringu osas jne. Kiidan!
- Tänan teid, tänu teie tegevusele tundub tulevik ja pensionile jäämise aeg turvalisem
- Olen teie üle uhke! :)
- See audiitori aruanne tundus sisutühi. Ma ei näe mõtet isegi sellise aruande lisamisel. Iseenesest on aruanne vajalik, aga võiks olla põhjalikum ja asjalikum. Midagi, mis realselt annab ka ülevaate.
- Palun mõelge paremini läbi võimalused liikmete jaoks pensioni kätte saamine (kasvõi välismaalt) juhaks kui Eesti ei ole enam vaba. Nõukogude Liidu ajal sündinuna ei usu ma sellesse, et kes see ikka raha ära võtab, sest see on ju inimeste oma, nagu küsimuste-vastuste koosolekul välja toodi. Usun teisse. Olete nutikad!
- Võtke kindlustuse valdkond ette, see puudutab paljusid.
- Soovin juhatusel jätkuvalt jõudu ja jaksu tegemistes ning loodan, et investeeringuotsused tehakse alati lähtudes investeeringu perspektiivikusest ja mitte ideoloogilistel kaalutlustel. Black Rock kahjuks rõhus veel mõne aja eest ESG-le jmt jamale, kuid võib-olla on võimalik ka nende puhul vahel teha vahet ideoloogiliste ja mitte-ideoloogiliste fondide vahel.
- USA on jätkuvalt ainuke tõsiseltvõetav majandusjõud maailmas. Euroopa on oma tööstuse ja konkurentsivõime roheideoloogia tulemusena hävitanud (oleme ainult 60% USA majandusest ehkki Eurooliidu asutamisel oli EU ja US majanduslikult võrdsel pulgal) ning Hiina majandus on savijalgadel tänu riiklikule kinnisvaraarendusele (ehkki kahjuks on nad enda kätte saanud enamuse kaevandustest ja tööstusressurssidest). Ehk siis, usaldame ikka vaba turgu.
- Proovige veel rohkem majandusolukorda peegeldada - maailm on volatiilne, igasugune asekvaaatne peegeldus oleks abiks. Kasvõi FB kaudu.
- Tuleva võiks mõelda investeeringu maatulundusmaasse. Hetke situatsioonis, mis toimub maailmas, oleks väga hea võimalus sellele mõelda.
- Liikmeboonus võiks suurened (nt fondi mahu kasvuga proportsionaalselt). Jätkake samas, heas vaimus!
- Hoidke fookust ja ärge hakake kõiki maailma teenuseid pakkuma. Fokuseeritult just pensionifondina teete parimat tööd.
- Ma loodan, et idee jääb teil alati kõrgemaks eesmärgiks ja see ei mattu bürokraatia ja omakasu alla nagu kogu maailma poliitiline süsteem on mattunud ja Teie kui päriselt väärtust loovad, peate seda parasiiti toitma. Te olete seda ühiskonnale koormaks olevat süsteemi juba raputanud ja mul on ülimalt motiveeriv selle küsimustiku põhjal näha, et te ei kavatsen peatuda. Minu suur lootus on, et targad ja julged inimesed selle koormava poliitsüsteemi ükskord vastutama/muutuma panevad või hoopis ära kaotavad. Tean, et see

on kodanike kohus, aga ei leia endas jõudu, sest on tunne, et enamus on leppinud ja hirm tühistatud saada samuti. Aitäh ja jõudu!

- Tuleva loodi pensioni kogumise eesmärgil. Millest nüüd see huvi kindlustuse ja olmekulude vastu? Palun teeme ühte asja hästi mitte viite keskpäraselt.
- Kas saaksite ka hoiuse lahenduse luua? nn meelerahu fondi lahendus kus nt hoiuse summast 25% oleks kasutatav ilma tähtajalist hoiust lõpetamata. Mõistlik ka investeerimiskonto süsteemiga ühildada.
- Tuleva peaks püsima oma algse idee juures ja mitte tooma juurde peamise funktsiooni jaoks ebaolulisi teemasid. Risk kasvab ja te ei erine enam suvalisest finantsasutusest.
- Kasumit tuleks agressiivsemalt jagada.
- riskijuhtimine. loodan, et sellega tegeldakse. ning muidugi fondide valik. aga see eeldab ikkagi oma maaklerluse loomist. ahjaa. kui muidu ei saa, siis tuleb COOP pank üle võtta. rookida sealt sotsialism välja ja siis konkureerida kogu põhja euroopa regioonis
- Tehke rohkem podcaste ja selgitage, kuidas väga väikse rahaga inimesed võiksid rahast mõelda.
- Jõudu teile! Tuleva festival tuleviku majandusest oleks jube põnev, aga kes seda organiseerida jaksaks?
- Lastele investeringute avamine Tulevas, kuulimiitide olemasolu teistes pankades mis raskendab näiteks tähtajalise hoiuse lõppemisel raha kandmist enda nimel omevasse Tuleva täiendavasse kogumifondi, ehk annab lühendada ka täiendavast kogumifondist raha kättesaamist mis praegu vist 4 tööpäeva mitte, et see oleks just palju kuid võib tunduda kõhklevale investorile veidi pikk võrreldes näiteks tähtajalise hoiusega ja ehk on viise kuidas seda kiirendada kui vastav palve esitada
- Ühistu võiks keskenduda põhitegevusele mille jaoks ta loodi (2. ja 3. samba pensionifondid). 85,000 inimest on jätkuvalt alla 20% Eesti pensionikogujatest ja eesmärk võiks olla turuosa kasvatamine.
- Mul on tunne, et venekeelne elanikkond võib indeksfonde investeerimiseks vähem kasutada. Juhul kui see nii on, võiks selles suunas rohkem turundust teha.
- Aitäh veel kord! Saan aru, et tänastele pensionile minejatele veel päris oma rubriiki ei ole, tegijad on lihtsalt veel pisut noored ja vanem põlvkond vist ei oska või puudub vajalik ind tegutseda, ei teagi. Aga seda rubriiki oleks väga vaja just nende vaatest, kelle palk ei ole sugugi Eesti keskmine, pensioniks on kogutud selline viiekohaline summa, majandusharidus kui selline puudub ja kohe on vaja teha otsus, mis määrab ära terve vanaduspõlve.
- Majandusaasta aruandes Lisa 1 on selline punkt: "Omandatud liikmekapital". Teen ettepaneku see tsiteeritud lõik ümber sõnastada, sest viimane lõik antud punktis minu arusaamisel muudab mõtet, mida edasi püütakse anda. "Kogu liikmekapitalile kehtivad samad tingimused, sõltumata selle tekkimise alusest. Liikmekapitali saab välja võtta ainult liikmestaatusest lahkudes (liikmekapitali osaliselt realiseerida ei saa) ning vastavalt põhikirjale (p 7.6) ei tagastata liikmele liitumistasu ega sissemakseid, vaid Ühistu maksab endisele liikmele või liikme pärija(te)le, rahalise hüvitisena selle osa varast, mille liige oleks saanud, kui Ühistu oleks lõpetatud liikmelisuse lõppemisel päeval (ehk likvideerimisväärtuse)." Vananenud info alles hoidmine ja siis selle täiendamine eelnevat

ümber lükkava lõiguga tekitab minu arvates rohkem segadust kui loob väärtust. 2. Auditeeritud majandusaastaruannet ootaks audiitori poolt allkirjastatud failina, hetkel pean uskuma, et kõik mida lugesin on tõde.

- *Jätkake samas vaimus, leidke uusi väljakutseid ja hoidke asjad LIHTSAD = ARUSAADAVAD*
- *Ikka julgelt edasi ja tarku otsuseid tehes!*
- *Tuleva tegleb minu jaoks väga tähtsa ja minu tulevikku tugevalt puudutava teemaga. Ma tõesti ei soovi, et Tuleva siseneks uutesse valdkondadesse ja laiendaks oma tegevust, millega igal juhul kaasnevad riskid. Kui Tuleva juhatuses ja nõukogus on inimestel aega ja tahtmist veel rohkem teha, siis saab ju ka kas või täiesti uue ühistu luua.*
- *Suur tänu järjepideva ja põhjaliku töö eest ja teistele fondidele eeskujuna näitamast!*

Information in English

Questions and answers on Tuleva General Meeting in 2026

Thanks to everyone who has already voted! Here we collect current questions and answers. Be sure to also read the management report, where many questions have already been answered.

→ [Here are all previous reports of Tuleva, minutes of general meetings, and question-answers of previous years.](#)

This document can be commented on, if you feel that your question has been answered insufficiently, please let us know with a comment or send us an e-mail at tuleva@tuleva.ee.